

En majoritet av de västeuropeiska konsumenterna stödjer en smart köttskatt

70 % av de tyska, franska och nederländska konsumenterna stöder 0 % moms på frukt och grönsaker kombinerat med en högre momssats på kött.

Den 2 februari är sista datum för EU-parlamentarikerna att lämna ändringsförslag till Gård till gaffel-strategin (Farm to Fork), EU:s gröna deal för mat. Ett förslag om köttskatt, som introducerades den 5 februari 2020 i EU-parlamentet, har lett till att EU-kommissionen i Gård till gaffel-strategin nu medger att köttpriserna är för låga.

Enligt Gård till gaffel-strategin bör ett åtagande formuleras, som hindrar återförsäljare att sälja kött till för låga priser. Om åtagandet inte följs på frivillig basis, kommer lagstiftning att börja gälla. Dessutom står det i förslaget att "Skatteincitament bör också driva övergången till ett hållbart livsmedelssystem och uppmuntra konsumenterna att välja hållbar och hälsosam mat. EU:s skattesystem bör syfta till att se till att priset på olika livsmedel återspeglar deras verkliga kostnader, när det gäller användning av ändliga naturresurser, föroreningar, växthusgasutsläpp och andra externa miljökostnader." Med andra ord: EU:s skattesystem (pris på utsläppsätter, moms och importskatter) bör återspegla kostnaderna för växthusgasutsläpp från kött och mejeriprodukter. Tyskland och Nederländerna ser för närvarande över hur de kan implementera en köttskatt.

EU-parlamentets ledamöter bör vara medvetna om att det finns ett stöd hos konsumenterna för Gröna deal-förslaget att höja köttpriserna och sänka priserna på frukt och grönsaker, för att göra hälsosam och hållbar mat till det enklaste och mest prisvärda valet. Detta visas av en konsumentundersökning utförd av *DVJ Insights*, beställd av *TAPP Coalition* och *Four Paws*. Undersökningen visade att 88 procent av tyska, franska och nederländska konsumenter är neutrala eller stöder en köttskatt som motsvarar köttets miljökostnader, om skatteintäkterna används för att sänka momsen på frukt och grönsaker – samt för att stödja jordbrukare med förbättringar av hållbarhet och djurskydd och kompensera låginkomstgrupper.

Hela 80 % av de tyska, 63 % av de holländska och 67 % av de franska deltagarna är villiga att betala en skatt på minst 10 eurocent per 100 gram kött, om intäkterna används för att betala jordbrukarna för förbättrat djurskydd och minskade växthusgasutsläpp, samt högre löner för arbetare på slakterier. Cirka 53 % av tyskarna är villiga att betala ännu mer: minst 25 eurocent per 100 gram kött. Detsamma gäller för 39 % av de franska och 32 % av de nederländska konsumenterna.

Överraskande nog stöder väljare från konservativa och liberala partier i de tre länderna sådana köttskatter i högre grad än väljare från vänsterpartier. I Frankrike stöder till exempel 70 % av de som röstar på Macrons parti *La Republic en Marche* en köttskatt på 1 euro/kg. Även 70 % av dem som röstar på det konservativa partiet *Les Republicains* stöder denna skatt, medan "bara" 64 % av väljarna i *Parti Socialiste* stöder köttskattförslaget.

EU-parlamentet diskuterade Gård till gaffel-strategin i EU:s gröna deal den 25 januari och omröstningen om strategin kommer att hållas i april. Tidsfrist för ändringsförslag löper ut den 2 februari. I EU-kommissionens förslag till strategi föreslås att sänka momssatsen på ekologiska frukter och grönsaker och frukter till 0 %. Undersökningen från DVJ Insights visade stort stöd för detta

förslag: en stor majoritet i Tyskland (72 %), Nederländerna (64 %) och Frankrike (75 %) håller med om att momsens på ekologiska frukter, grönsaker och andra växtbaserade proteinprodukter bör sänkas till 0 % och köttprodukter och ohälsosamma sockerhaltiga drycker bör få högre moms.

EU tillåter medlemsländerna att ha tre moms nivåer, en normal och två sänkta momssatser. I Sverige är normalmomsen 25 % och de två sänkta nivåerna är 12 % respektive 6 %. Alla livsmedel har 12 % moms. Under Gård till gaffel-förslaget skulle momsens på kött och läsk höjas till 25 % och ekologiska frukter, grönsaker och övriga vegetabiliska livsmedel helt undantas från moms.

Konsumentundersökningen visar också att hela Gård till gaffel-strategin har ett brett stöd bland de tre EU-ländernas medborgare, om det inkluderar ett EU-nivåbeslut att göra momssystemen mer baserade på hållbarhetskriterier. 50 % av konsumenterna i de tre länderna vill att livsmedelsbutikerna ska höja köttpriserna (25–35 %) och ta ett lägre pris (25–35 %) för frukt, grönsaker och andra hälsosamma/hållbara livsmedel. EU-kommissionens förslag om att införa en mekanism för koldioxidtullar vid import till unionen får stort stöd: 67 % av tyskarna, 54 % av holländarna och 72 % av de franska konsumenterna stöder det. Att införa utsläpps baserade tullavgifter skulle skydda både EU:s jordbrukare och klimatet.

Jerome Remmers, chef för TAPP Coalition, kommenterar:

– Konsumentundersökningen visar en politisk verklighet: en majoritet av västeuropeiska konsumenter förväntar sig att deras politiska ledare ska beskatta köttprodukter och använda intäkterna för att sänka momsens på grönsaker, frukt och köttalternativ samt för att stötta jordbrukare att förbättra djurvälståndet och jordbrukets hållbarhet. Vi förväntar oss att EU:s ministrar börjar införa sådan lagstiftning, såväl på nationell nivå som på EU-nivå. De kan minska växthusgasutsläppen och förlusten av biologisk mångfald från livsmedel, samtidigt som EU-jordbrukarna skyddas, folkhälsan förbättras och hälsovårdskostnaderna minskar.

Per-Anders Jande, ordförande för Svensk mat- och miljöinformation kommenterar:

– Enligt SOM-institutet är köttskatt den mest populära nya skatten bland svenskarna, efter höjd flygskatt. Stödet är högt, trots att undersökningen inte klargjort de stora fördelarna med en skatt på kött. De totala matpriserna skulle minska kraftigt, liksom det totala skattetrycket, då folkhälsan skulle öka kraftigt av minskad animaliekonsumtion och vi därmed skulle kunna sänka samhällets kostnader för ohälsa rejält. Att justera momsens är en skatteåtgärd som är enkel och snabb att införa. Forskning pågår även för att undersöka hur vi på sikt kan integrera maten i klimatskattesystemet.

Om TAPP Coalition

True Animal Protein Price Coalition är en europeisk ideell organisation för hälso-, miljö-, djurskydds- och ungdomsorganisationer samt livsmedelsföretag, som förespråkar att det verkliga priset för kött och mejeriprodukter tas ut i konsumentledet. Det innebär att priset ska inkludera de miljö- och hälsokostnader som hänger samman med produktionen och konsumtionen av animaliska produkter.

Intäkterna från detta ”rättvisa pris” kan användas för att göra jordbruket mer hållbart, förbättra djurskyddet, kompensera låga inkomster och sänka priset på frukt, grönsaker och växtbaserade alternativ till kött – genom lägre momssatser eller konsumentbidrag. På EU-nivå skulle denna åtgärd minska växthusgasutsläppen med 120 miljoner ton per år och hälso- och sjukvårdskostnaderna med minst 9 miljoner euro årligen, i och med att köttkonsumtionen minskar.

Under det senaste året har detta förslag fått stort politiskt stöd i många EU-länder, särskilt i Nederländerna och Tyskland. Stödet för förslaget ökade på EU-nivå efter en presentation för Europaparlamentet, vilken fick global medietäckning.

TAPP Coalition har ett upprop till EU-parlamentet som, som medborgare kan skriva under:
<https://goodfoodprice.eu>

I februari 2020 publicerade TAPP Coalition en rapport, *Aligning food prices with the European Green Deal* (Att anpassa livsmedelspriserna till EU:s gröna deal"): <https://www.tappcoalition.eu/nieuws/13130/eu-parlament-to-discuss-dutch-proposal-for-a-fair-meat-price-5th-of-feb>

Om Svensk mat- och miljöinformation

Svensk mat- och miljöinformation är en ideell förening som informerar om matens miljöpåverkan och arbetar för ett hållbart livsmedelssystem. Då kraftigt minskad djurhållning och köttkonsumtion är helt nödvändiga förutsättningar för att kunna skapa ett hållbart globalt livsmedelssystem har föreningen speciellt fokus på minskad köttkonsumtion och mer växtbaserad mat.

Svensk mat- och miljöinformation har arbetat för miljöskatter på animaliska livsmedel och en förändring av EU:s jordbrukssubventionssystem i hållbar riktning sedan 2007, då föreningen bildades. Genom kampanjen Köttskatt nu! har föreningen folkbildat om köttets stora negativa klimatpåverkan och inspirerat forskning på området, såväl i Sverige som internationellt. Flera myndigheter med koppling till mat och miljö har föreslagit fram köttskatt som en effektiv miljöåtgärd.

Svensk mat- och miljöinformation gick nyligen med i TAPP Coalition, för att driva frågan tillsammans med europeiska systerorganisationer och livsmedelsföretag.

Om konsumentundersökningen

Konsumentundersökningen genomfördes i oktober 2020 bland 1558 konsumenter i Frankrike (531 personer), Tyskland (514 personer) och Nederländerna (513 personer) med en fördelning mellan kön, ålder, inkomst och politisk bakgrund som motsvarar befolkningen som helhet.

Konsumenterna i de tre länderna representerar nästan 40 % av EU-befolkningen (exklusive Storbritannien). Undersökningsresultaten visar att västeuropéerna är redo för en köttskatt, om intäkterna används på ett smart sätt för jordbrukare och konsumenter. TAPP Coalition letar efter finansiering för att kunna utföra konsumentundersökningen i fler EU-länder.

Pressmeddelanden från TAPP Coalition och DJV Insights

<https://tappcoalition.eu/nieuws/15698/majority-west-european-citizens-have-appetite-for-a-meat-tax---supporting-farmers-and-consumers->

<https://www.dvj-insights.com/support-for-meat-tax-study-dvj-insights-tapp-coalition/>

Fullständig rapport från konsumentundersökningen

<https://tappcoalitie.nl/images/TAPP-Coalition-Consumer-Research-Survey-Results-1606202904.pdf>

<https://tappcoalitie.nl/images/TAPP-Coalition-Consumer-Research-Survey-Results-Attachment-Tables-1606203597.pdf>

Kontakt angående konsumentundersökningen

TAPP-koalition:

Jeroom Remmers, direktör, info@tappcoalitie.nl, +31 6 22407712

DVJ Insights:

Sjors Kremers, konsult, sjors.kremers@dvj-insights.com, +31 88 2345 700

Vier Pfoten/Four Paws International:

Linda Exenberger, Farm Animal Policy Advisor, linda.exenberger@vier-pfoten.org, +43 664 885 332
58

Kontakt angående Svensk mat- och miljöinformation

Per-Anders Jande, ordförande, jande@smmi.se, +46 738910727